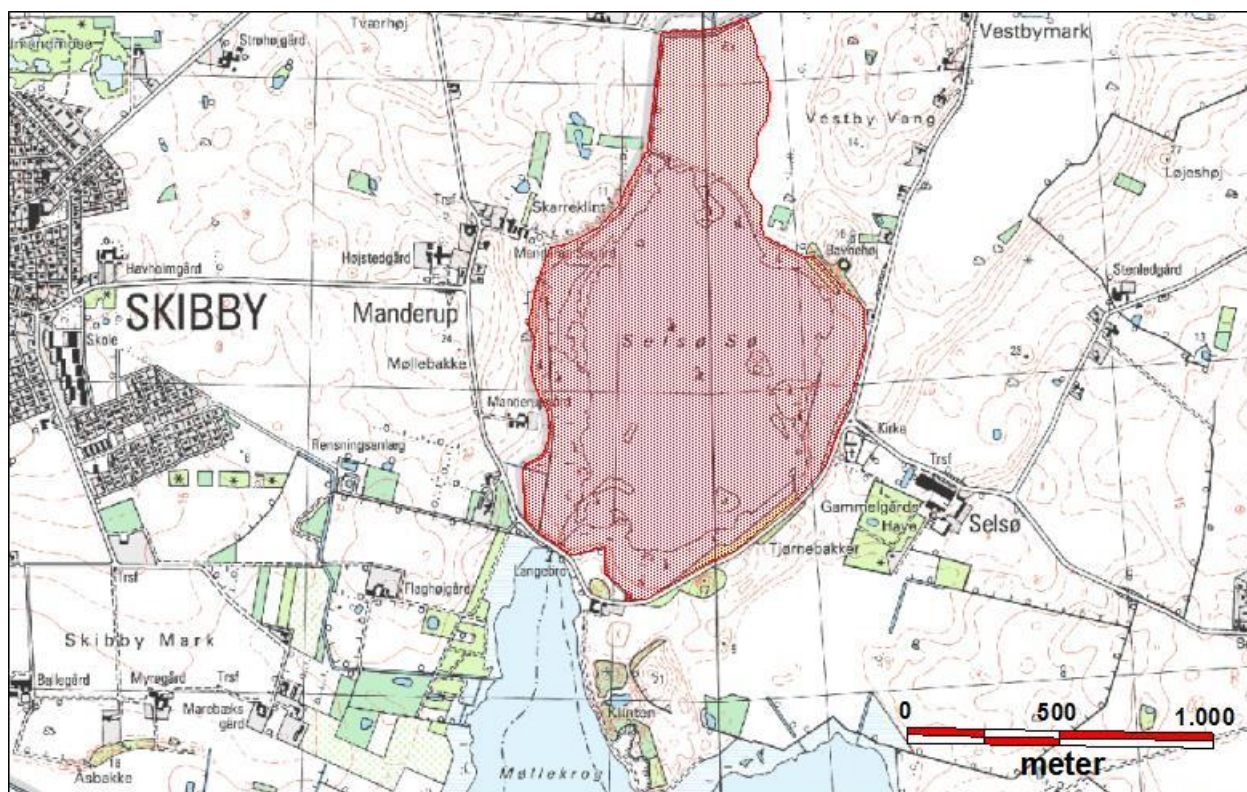

Lokalitetsskema: Fælleskommunalt overvågningsprojekt i Roskilde Fjord 2014

Lokalitet: Selsø Sø
Kommune: Frederikssund
Besøgsdatoer: 14.05.2014 og 9.06.2014
Observatører: Erik Mandrup Jacobsen, Pelle Andersen-Harild

Beliggenhed

Afsnøring af Roskilde Fjord beliggende umiddelbart øst for Skibby i Frederikssund Kommune. Området nord for den gamle Selsø Sø blev naturgenoprettet i 1996-1997. Området omfatter samlet 126 hektar rørskov, fersk eng og lavvandet sø

Nuværende drift

Kreaturafgræsning, færdelsesregulering, rørhøst, sikring af øer og holme. Lejlighedsvis rydning af krat på den sydlige søbred, dog næppe i større omfang siden 2001. Omfattende og meget gavnlige rydning af pil mod NØ gennemført af Frederikssund Kommune ca. 2008 og ved Ventevej 2012-2013.

**Hvis yderligere plejeindsats er nødvendig afkryds typerne og det samlede omfang af behovet
(0: ingen; 1: mindre; 2: betydelig; 3: omfattende; ?: vides ikke)**

Afbrænding/tørveskrælning	0	Øge afgræsning	1	Bekæmpe invasive arter	1
Slåning/høslet	1	Mindske afgræsning	0	Nedsætte eutrofiering	2
Rørskær	1	Hæve vandstand	1	Ophøre gødskning	?
Rydde vedplanter	1	Ophøre dræning	1	Ophøre tilskuds fodring	?
Forstyrrelser fra færdsel	1	Løse hunde	0	Affald	0

Lok. 26:

Andre forhold vedrørende drift, pleje eller problemer på lokaliteten

- Arealer mellem Møllekrogen og engene ved Selsø Sø, der blev forsøgt ryddet i 2001, er nu atter delvist under tilgroning, men en rydning af disse arealer vil kræve en særdeles stor indsats. Det anbefales, at fortsætte den nuværende strategi med at pleje engene ved Ventevej, den vestlige søbred og ved Selsø Kirke gives højere prioritet. Lidt pilekrat langs den sydlige søbred fungerer desuden som levested for nattergal og andre krat- og sumpfugle, der ikke findes andre steder ved søen.
- Såvel den vestlige søbred som engene ved Selsø Sø Kirke fremstod attraktive for engfugle i 2014, dvs. at kommunens rydningsaktiviteter og den efterfølgende græsning virker efter hensigten. Formentlig fungerer græsningen som et "samarbejde" mellem de udsatte kreaturer og de mange grågæs, der anvender området til fouragering og hvil. På steder, hvor hegnet er lagt ned eller væltet, har kreaturerne fået mulighed for at græsse længere ud i rørsumpen til gavn for engenes flora og fauna. På besøgstidspunktet i juni 2014 var engene ved Ventevej tilsyneladende under begyndende tilgroning. Engene bør om muligt afgræsses, da tilgroningen med tiden truer engens fugleliv og de orkideer, der nu har indfundet sig.
- En tidligere meget stor bestand af eng-troldurt på de vestlige enge var i 2011 af ukendte årsager næsten helt forsvundet. I både 2012 og især i 2013 sås dog atter en del individer, og i 2014 synes bestanden at være tilbage til det "normale".
- Mink vil muligvis i de kommende år sprede sig i Hornsherred. Trafikdræbte mink er fundet ved Slusen, og det kan ikke udelukkes, at mink har fundet vej til Vildtreservatet, men den endnu sunde hættmågekoloni mod syd tyder ikke på, at mink har spredt sig til denne koloni. Den tilsyneladende ringe ynglesucces hos især toppet lappedykker og blishøne kunne godt skyldes tilstedeværelse af mink, måske kombineret med en ringe vandkvalitet. For at undersøge forekomsten af mink i området og for at sikre en bekæmpelse i tide kan vinter og forår foreslås det at opsætte minkfælder – gerne "sladretypen" (SMS) som er udviklet af Naturstyrelsen. Der findes såvel fælder, der slår dyrene ihjel, og fælder, hvori de fanges levende for derefter at blive skudt af en jæger. Fælderne, hvor minkene fanges levende, skal tilses hver morgen og aften, undtagen de såkaldte SMS-fælder, der kun skal tilses, når der er afsendt en SMS om, at der er fangst. Fælder, der slår minkene ihjel, skal placeres på flåder mindst 2-5 meter fra land, så de ikke slår ildere eller andre danske rovdyr ihjel. Minkens eventuelle tilstedeværelse kan opdages ved, at minken observeres visuelt eller ved, at der er afsat fodspor i sne eller mudder eller ses ekskrementer.

Selsø Sø 2014 (lok. 26)

Ynglende fugle (mulige + sandsynlige + sikre ynglepar):

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lille lappedykker	2	0	1	0	0	1	0	0
Toppet Lappedykker	15	8	10	11	8	9	6	6
Gråstrubet lappedykker	0	0	3	4	3	3	3	5
Skarv	177	145	121	220	188	305	269	276
Knopsvane	14	10	15	15	10	10	13	13
Grågås	55	28	55	51	47	57	42	40
Gravand	1	4	2	1	1	1	1	5
Knarand	20	9	3	4	10	9	4	6
Gråand	20	15	8	10	10	15	15	15
Atlingand	2	1	4	1	5	3	1	3
Skeand	15	5	7	8	10	10	4	6
Taffeland	?	0	4	2	5	5	2	4
Troldand	?	0	10	7	5	5	13	3
Rørhøg	1	1	1	1	1	1	1	1
Vandrikse	0	0	0	1	0	0	0	0
Gr. benet rørhøne	?	1	0	2	0	0	0	1
Blishøne	40	30	15	15	15	20	15	20
Strandskade	1	2	2	2	2	2	1	2
Klyde	85	56	31	0	0	7	21	20
St. præstekrave	1	0	2	0	0	2	2	3
Vibe	4	7	8	4	3	11	8	6
Dobbeltbekkasin	0	0	0	2	2	1	0	0
Rødben	2	1	6	3	3	2	2	4
Hættemåge	1400	1300	1000	800	1200	950	925	725
Stormmåge	5	5	2	4	1	2	2	2
Fjordterne	8	4	15	0	5	24	14	25
Engpiber	1	0	0	1	1	0	0	0
Gul vipstjert	1	1	3	3	2	1	1	2
Nattergal	0	3	1	1	2	2	2	2
Bynkefugl	0	0	0	1	0	0	0	0
Sivsanger	3	6	2	4	9	9	8	13
Kærsanger	3	3	1	2	5	1	4	3
Rørsanger					10	5	2	5
Græshoppesanger	0	0	0	0	1	0	0	0
Skægmejse	0	0	0	0	0	0	1	1
Rørspurv				5	10	5	3	5

Andre fugleagttagelser 2014 (Selsø Sø)

Maks-tal i 2014 for arter registreret ved Selsø Sø i 2014, inklusiv observationer indtastet i DOFbasen.dk, dvs. det højeste antal fugle set på en dag i 2014. For observationernes fordeling på dage, fuglenes adfærd m.m. henvises til www.dofbasen.dk.

Art	Antal	Art	Antal	Art	Antal
Lille Lappedykker	6	Agerhøne	14	Hvid Vipstjert	30
Toppet Lappedykker	75	Fasan	5	Gærdesmutte	1
Gråstrubet Lappedykker	13	Vandrikse	2	Jernspurv	1
Sorthalset Lappedykker	2	Grønbenet Rørhøne	2	Rødhals	1
Skarv	552	Blishøne	2040	Nattergal	2
Fiskehejre	54	Trane	20	Rødstjert	2
Knopsvane	561	Strandskade	9	Solsort	3
Sangsvane	86	Klyde	60	Sjagger	120
Kortnæbbet Gås	1	Lille Præstekrave	4	Sangdrossel	1
Blisgås	402	Stor Præstekrave	8	Sivsanger	13
Grågås	2430	Vibe	600	Kærsanger	3
Canadagås	150	Temmincksryle	2	Rørsanger	7
Bramgås	300	Almindelig Ryle	7	Gulbug	2
Knortegås	2	Brushane	31	Gærdesanger	2
Gravand	118	Dobbeltbekkasin	11	Tornsanger	5
Pibeand	350	Lille Kobbersneppe	4	Havesanger	4
Knarand	180	Småspove	2	Munk	3
Krikand	530	Storspove	2	Gransanger	4
Amerikansk Krikand	1	Sortklire	14	Løvsanger	5
Gråand	900	Rødben	8	Skægmejse	2
Spidsand	14	Hvidklire	2	Musvit	2
Atlingand	8	Svaleklire	10	Spætmejse	1
Skeand	269	Tinksmed	73	Rødrygget Tornskade	1
Taffeland	200	Mudderklire	10	Skovskade	1
Troldand	5100	Stenvender	1	Husskade	5
Bjergand	5	Odinshane	1	Allike	650
Hvinand	354	Sorthovedet Måge	3	Råge	120
Lille Skallesluger	20	Dværghmåge	1	Gråkrage	32
Toppet Skallesluger	7	Hættemåge	1500	Ravn	2
Stor Skallesluger	50	Stormmåge	500	Stær	400
Rød Glente	2	Sølvmåge	6	Gråspurv	25
Havørn	5	Svartbag	5	Skovspurv	30
Rørhøg	3	Fjordterne	45	Bogfinke	260
Blå Kærhøg	1	Havterne	8	Kvækerfinke	1
Spurvehøg	3	Sortterne	1	Grønirisk	3
Musvåge	45	Hvidvinget Terne	63	Stillits	17
Fjeldvåge	2	Klippedue/Tamdue	3	Grønsisken	16
Fiskeørn	2	Huldue	1	Tornirisk	3
Tårnfalk	1	Ringdue	200	Stor Gråsisken	80
Vandrefalk	1	Gøg	3	Lille Korsnæb	5

Aktuel værdi:	Meget stor værdi for ynglende og rastende fugle. Flere af de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde 105 yngler ved Selsø Sø. Passende pleje af arealerne ved Selsø Sø er derfor af afgørende betydning for at opfylde intentionerne i Fuglebeskyttelsesdirektivet.
Bestandsudvikling:	Relativt stabile bestande. Hættemåge bestand dog meget tilbage 1980 til midten af 1990'erne; Siden nogen fremgang, men de seneste ca. 7 år atter tilbagegang. Skarv, klyde og fjordterne er indvandret som nye ynglefugle siden slutningen af 1990'erne, de to sidstnævnte arter som følge af etablering af ø i det genoprettede område ved Ventevej, og grågås er gået markant frem i overensstemmelse med udviklingen på landsplan.
Årsager til udvikling:	Tilgroning har forårsaget en vis tilbagegang for nogle engfuglearter. Naturgenopretning og pleje i regi af bl.a. det tidligere Frederiksborg Amt og de senere år også Frederikssund Kommune har til gengæld skabt nye levesteder for en række arter, bl.a. klyde og fjordterne.
Potentiale:	Engarealer kan blive endnu bedre, end tilfældet er i dag – hvis græsning øges og forbedres fremover jf. ovenstående. Især arealerne ved Ventevej rummer stadig et potentiale.

Andre iagttagelser

Hare og rådyr.